

**NYUGDÍJASOK ORSZÁGOS KÉPVISELETE
KÖZGAZDASÁGI BIZOTTSÁG**

A NYUGDÍJASOK HELYZETE

2017 évben

(A KORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEK HATÁSA)

KÉSZÍTETTE

Dr Kovácsné Pósfay Zsuzsanna

2017-11-03

TARTALOMJEGYZÉK**A NYUGDÍJASOK HELYZETE 2017. ÉVBEN
(A KORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEK HATÁSA)
A KSH FOGYASZTÓI KOSÁR JELENTÉSEI ÉS
AZ ONYF ADATBÁZISA ALAPJÁN**

CÍM	1 OLDAL
TARTALOMJEGYZÉK	2
ÁLLÁSFOGLALÁS	3
I./ BEVEZETÉS	4
II./ NYUGDÍJAK, NYUGDÍJSZERŰ ELLÁTÁSOK ÁTLAGA	5
III./ FOGYASZTÓI ÁRAK :2017 ÉVBEN	6
IV. INFLÁCIÓ 2017 ÉVBEN	7
V./ KORMÁNYINFO 2017-10-05 VÁRHATÓ INTÉZKEDÉSEK	9

- *_ *_ *_

./ ÁLLÁSFOGLALÁS

A Nyugdíjasok Országos Képviselete a méltó öregkor biztosítása érdekében a következőket ajánlja a törvényhozók figyelmébe.

Az időskorúak, különösen a saját jogon öregségi nyugdíjasok egész életük munkája során befizetett járulékaikért olyan nyugdíjat kívánnak, amely biztosítja elért életszínvonaluk megtartását halálukig. A méltó öregkor alapja a teljes körű önfenntartásra elegendő nyugdíj, jól működő, a lakóhelyen könnyen elérhető egészségügyi ellátások és szociális gondozó rendszer. A nyugdíjasok társadalma nagyon különböző élethelyzetekbe került emberekből áll, ezért differenciált törvényi megoldások is szükségesek életviszonyaik elviselhetővé tételéhez. Alapvetőek minden időskorú ember számára az alábbiak:

Az időskorúak szociális biztonságát garantálni kell az Alkotmányban és a vonatkozó törvényekben. Bele tartozik:

1./ A nyugdíjak döntően biztosítási elven történő megállapítása, a ténylegesen munkával töltött szolgálati idő és a ténylegesen befizetett járulékok összhangja mellett a nyugdíj rendszer hosszú távra szóló kiszámíthatósága. Cél: a nyugdíjak összege fedezze mindenkor az egyén teljes önfenntartását. A szociális szolidaritás elvét szükség szerinti mértékben kell alkalmazni az érintettekre. A rendszerben biztosítani kell, hogy a nyugdíjassá válás ne okozzon szociális esetté válást az egyén életében.

Szükséges, hogy

- a mindenkori nyugdíjrendszer értékmegőrző legyen, biztosítsa a teljes önfenntartás fedezetét a teljes jogú öregségi nyugdíj megállapításától a nyugdíjas haláláig, egyszemélyes háztartásban is,
- meg kell őrizni a nyugdíjak reálértékét, az éves fogyasztói áremeléseket kompenzálni kell a tényleges nyugdíjas fogyasztói kosár alapján,
- **fenn kell tartani** a jelenlegi törvény azon rendelkezését, miszerint a nyugdíjak összegét emelni kell januártól az adott évre várt, majd a ténylegesen mért éves infláció mértékével novemberben,
- **törvénybe kell iktatni a nyugdíjaknak az éves gazdasági növekedésből is biztosítandó emelését,**
- vissza kell állítani a nyugdíjra jogosító minimális korhatárt (az előre hozott nyugdíj intézményét),
- a rokkantsági nyugdíjasok helyzetét humanizálni kell, mérsékeljék az új törvények szélsőséges hatásait.
- A 65 év felettiak ingyenes utazását fenn kell tartani (szerzett jog), vagy fedezni nyugdíjemeléssel.
- A NYOK-nak törekednie kell arra, hogy a tényleges áremelések, a reálinfláció nem kompenzált részéből sok éve felhalmozódott elmaradás miatt a nyugdíjkorrekciót folytassa a Kormány és a törvényhozás.

2./Az egészséghez és az egészséges élethez való jog. Ide kell érteni az egészségügyi ellátó rendszer helyben elérhető, korszerű szolgáltatásait, valamint a tartósan tehetetlenné váltak, vagy a végső életszakaszba jutott emberek ellátását, gondozását lakóhelyükön vagy/és jól karbantartott, megfizethető áron működő állami intézményekben.

- A NYOK tiltakozik az egészségügyi ellátások több éve tartó csonkítása ellen.
- Megfizethető áron tartsák a gyógyszereket, gyógy-árút, gyógyászati segédeszközöket.

A NYUGDÍJASOK HELYZETE

2017 évben

(A KORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEK HATÁSA)

I./ Bevezetés

A Nyugdíjasok Országos Képviselőtársaságának (NYOK) Közgazdasági Bizottsága a nyugdíjasok helyzetét az ONYF Nyugdíjas Állománystatisztika 2017 január 1.-i és a KSH fogyasztói ár és infláció 2017. október 10.-i hivatalosan közzétett adatait felhasználva vizsgálta, mert ezek álltak rendelkezésre

2017 I. hó 1.-től a nyugdíjak és a nyugdíj jellegű ellátások 1,6%-kal emelkedtek, a költségvetés is ennyi inflációval számolt. A tárgyévben azonban ettől eltérő gazdasági folyamatok alakultak ki: nőtt a GDP, nőtték az árak is, és felleptek a nyugdíjasok érdekképviselői is a nyugdíjasok törvényes jogainak betartatásáért. Ez a nyugdíj kiegészítést és nyugdíjprémiumot, valamint a karácsony előtti Erzsébet utalványt jelenti.

Tény, hogy a jelenlegi nyugdíjasok döntő részének a nyugdíj az egyetlen bevétele. Alapvetően a nyugdíj a mindennapi megélhetésük forrása. Ebből kell fedezniük minden kiadást. Lakni és enni minden nap kell és az élelmiszerek az átlagnál drágábbak lettek. Az Általános Forgalmi Adó (ÁFA) kormányzati mérséklése átmeneti hatású volt, mert a **fogyasztói árak vissza emelkedtek, emiatt sem a termelők, sem a fogyasztók helyzete nem javult**, az állam bevételei azonban csökkentek az ÁFA érintett árucsoportra vonatkozó csökkentése mértékével. Vélhető, hogy a kereskedőknél maradt az adócsökkentés haszna. A fogyasztói árak és az infláció meghatározzák a nyugdíjasok helyzetét. Ezt a két tényezőt vizsgálta részletesebben a bizottság.

A tanulmány két témakört fog át:

- bemutatja a főbb makro adatokat (létszám, ellátás összege) és elemzi alakulásukat,
- számba veszi az állami intézkedéseket, valamint azoknak a nyugdíjakat, a fogyasztást befolyásoló közvetlen hatásait anélkül, hogy törekedne teljes körűen feltárni a tartalmi összefüggéseket.

Előzmény: a Nyugdíjasok Országos Képviselőtársasága **2002 év óta évente** elkészítette jelentését a nyugdíjasok fogyasztói kosara szerinti árak, a fogyasztás és a nyugdíjak alakulásáról, vagyis a nyugdíjasok helyzetéről a kormányzati intézkedések hatására.

Forrás: az elemzés alapját a Központi Statisztikai Hivatal gyorstájékoztatói és fogyasztói ár tájékoztatói, továbbá az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adatbázisa és a Nemzetgazdasági Minisztérium publikációi képezik.

II./ NYUGDÍJAK

2016 január 1-től 1,6%-kal emelték a nyugdíjakat és nyugdíj jellegű ellátásokat, hivatkozva a Kormány inflációt csökkentő intézkedéseire (a 2015. évi nyugdíjas fogyasztói árindex 100,4 %, KSH Gyorstájékoztató 2016.I.14))

2017, január 1.-től 1,6%-kal emelték a nyugdíjakat és nyugdíj jellegű ellátásokat, hivatkozva a Kormány inflációt csökkentő intézkedéseire. Az előző évben elfogadott terv törvény 0,9% nyugdíjemelést tartalmazott, ezt módosították.

Nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban részesülők létszáma és teljes ellátásának átlag összege az év januárjában

Mindösszesen

2008. év	3 053 827 fő	69 598.- Ft/hó	100,0%
2009. év	3 030 671 fő	76 751.- Ft/hó	110,3%.
2009. emelés után	3 030 671 fő	79 033.- Ft/hó	103,0%
2010. év XII. hó	2.925.449 fő	84 033.- Ft/hó	106,80%
2011. év XII. hó	2.910.734 fő	89.272.- Ft/hó	106,23%
2012. január emelés után	2.919.159 fő	93.112.- Ft/hó	104,30%
2012. év XII. hó	2.863.557 fő	95.617.- Ft/hó	102,69%
2013. év XII. hó	2.796.975 fő	101.031.-Ft/hó	105,66%
2014. év XII. hó	2.722.434 fő	104.556,-Ft/hó	103,49%
2015. év IX. hó*	2.672.251 fő	107.326.- Ft/hó	102,65% (ONYF állománystatisztika)
2016. év XII.hó	nincs elérhető közzétett adat		
2017.év Január hó	2.599.452 fő	113.531.-Ft/hó	101,60%

A magyar társadalombiztosítási nyugellátás széleskörű volt, az ellátásban részesülők jogosultsági szempontból különböző csoportjaira terjedt ki és döntő részét a Nyugdíjbiztosítási Alapból fizették. Ezt megváltoztatták 2012. évben.

2015 januárjában az ország népességének 28%-a, 2,7 millió fő részesült nyugdíjban, ellátásban, járadékban vagy egyéb járandóságban. Létszámuk az 1990-es évek végétől folyamatosan csökkent (kivéve 2008-ban). (forrás:KSH Nyugdíjak és egyéb ellátások)

2016. évben XII.hó nincs közzétett elérhető adat!

2017. I. félévben a Nyugdíjbiztosítási Alap bevételei és kiadásai :

Időszak: 2017. I - VI. hó ELŐZETES millió Ft-ban

<u>BEVÉTELEK</u> összes : Előirányzat	Módosított előír.	Teljesítés	a mód. előír %-ában	
3.118 819,4	3.168.819,4	1,479.669,6	46,7%	
<u>KIADÁSOK</u> összes	3.118.819,4	3.168.819,4	1.572.421,6	49,6%

III./ Fogyasztói árak :2017. szeptemberéig 2,5%-kal nőttek KSH Közzétéve: 2017. október 10.

2017. szeptemberben a fogyasztói árak **átlagosan 2,5%-kal magasabbak voltak, mint tavaly ilyenkor**. Az elmúlt egy évben a legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárak, valamint a járműüzemanyagok és az élelmiszerek drágultak.

Fogyasztóiár-index főcsoportonként, 2017.szeptember (az előző év azonos időszaka = 12 hónap alatt, 2016. szeptemberhez viszonyítva: az alábbi

Az **élelmiszerek** ára **3,1%-kal emelkedett**, ezen belül a vaj, vajkrémé **16,5**, a sajté **9,5**, a sertéshúsé **8,5**, a kávéé **7,1**, a kenyéré **5,9**, a párizsi, kolbászé **5,8%-kal**. A baromfihús ára 12,9%-kal csökkent. A legnagyobb mértékben a **szeszes italok, dohányárak** drágultak, átlagosan **6,0%-kal**. Az **egyéb cikkek** (gyógyszerek, járműüzemanyagok, illetve lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos, valamint kulturális cikkek) ára átlagosan 2,7%-kal nőtt, ezen belül a járműüzemanyagok ára 5,3%-kal emelkedett, a tankönyveké – az ingyenes tankönyvet kapó diákok körének bővítése miatt – 58,7%-kal csökkent. A **szolgáltatások** ára **1,8**, a **háztartási energiáé** 1,0%-kal lett magasabb, ez utóbbin belül a **tűzifa 8,8%-kal drágult**, míg az elektromos energia, vezetékes gáz és távfűtés ára nem változott. A **ruházkodási cikkekért** 1,1%-kal kellett többet fizetni. A **tartós fogyasztási cikkek** 0,1%-kal kevesebbe kerültek.

1 hónap alatt, 2017. augusztushoz viszonyítva:

A fogyasztói árak átlagosan 0,1%-kal nőttek. Az **élelmiszerek** ára 0,1%-kal csökkent, meghatározóan az idényáras élelmiszerek (burgonya, friss zöldség, gyümölcs) 4,0%-os árcsökkenésének következményeként. (E csoport nélkül számítva az élelmiszerek ára átlagosan 0,4%-kal emelkedett.) A vaj, vajkrém 3,8, a tej 2,3, a sajt 0,9%-kal drágult. A fogyasztási főcsoportok közül a legnagyobb mértékben, 1,8%-kal a **ruházkodási cikkek** ára nőtt, a szezonváltás miatt. Az **egyéb cikkek** ára átlagosan 0,6, ezen belül a járműüzemanyagoké 2,5%-kal magasabb lett. A **háztartási energia** 0,4, ezen belül a tűzifa 3,9%-kal drágult. A **szeszes italok, dohányárak** ára 0,3, a **tartós fogyasztási cikkeké** 0,1%-kal nőtt. A **szolgáltatások** ára 0,4%-kal mérséklődött, ezen belül az üdülési szolgáltatásoké 6,4%-kal.

2017. január–szeptemberben az előző év azonos időszakához képest:a fogyasztói árak átlagosan 2,5%-kal emelkedtek.

Fogyasztóiár-indexek, 2017. szeptember hó (%)

Megnevezés	Előző hó = 100,0%	Előző év azonos hó = 100,0%
Fogyasztóiár-index	100,1	102,5
Harmonizált fogyasztóiár-index	100,1	102,5
Maginfláció (szezonálisan kiigazított)	100,3	102,9
Nyugdíjas fogyasztóiár-index	100,1	102,6

A Nyugdíjasok fogyasztói árindexe az átlagnál magasabb, 2,6%. Év közben az idénycikkek szezonális ár emelkedését a 2017. január 1-től megállapított 1,6 % nyugdíj emelésből kellett kigazdálkodnia a nyugdíjasnak saját fogyasztása csökkentésével, mert nem volt rá fedezete.

IV./ Infláció mértéke 2017-ben

Az infláció jelentése: az **infláció** - más néven **a pénzromlás mértéke** - azt fejezi ki, hogy milyen ütemben értéktelenedik el egy adott pénznem. Méréséhez a KSH összeállít egy fogyasztói kosarat különböző termékekből és szolgáltatásokból, amik az átlagos magyar háztartások fogyasztását reprezentálják. Az infláció ezen fogyasztói kosár árváltozásával mérhető.

Az aktuális infláció, inflációs ráta kimutatható hó/hó (havi) formában, azaz, egy hónap alatt milyen mértékben nőttek vagy csökkentek az árak, illetve év/év (éves) formában, azaz, egy évvel ez előtthöz képest hogyan változtak az árak százalékban kifejezve.

2017. szeptember

Áru-, és szolgáltatás-csoportok	Súly %	h ó n a p a l a t t		
		1	12	9
		2017. augusztus óta	2016. szeptember óta	2017. 01. 01 óta
Élelmiszerek és alkoholmentes italok	21,50	-0,2%	+3,0%	+2,2%
Szeszes italok, dohányárak	8,15	+0,3%	+6,6%	+6,0%
Ruházat és lábbeli	3,46	+1,8%	+1,2%	-2,0%
Lakásszolgált., víz, villamos energia, gáz és egyéb tüzelőanyagok	13,16	+0,2%	+1,5%	+1,3%
Lakberendezés, lakásfelszerelés, rendszeres karbantartás	5,22	+0,1%	+0,3%	+0,6%
Egészségügy	5,61	+0,2%	+3,9%	+2,8%
Közlekedés és szállítás	15,53	+0,9%	+3,3%	+0,0%
Távközlés	4,43	+0,4%	-3,0%	-3,7%
Szabadidő és kultúra	7,16	-2,4%	+1,7%	-0,2%
Oktatás	1,75	+0,5%	+2,7%	+2,0%
Vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás	7,18	+0,1%	+3,4%	+3,7%
Egyéb termékek és szolgáltatások	6,86	+0,2%	+1,0%	+1,0%
Infláció mértéke összesítve (inflációs ráta)	100	↑ +0,1%	↑ +2,5%	↑ +1,5%

Forrás: KSH (2017. október 10.)

Mivel az élelmiszerek jelentős - 21,50 százalék - súllyal vesznek részt az infláció meghatározásakor, ezért azok árváltozásairól egy [külön táblázat](#) készült.

Az inflációra befolyással bíró eszközök egyike a [jegybanki alapkamat](#), melynek emelése a fogyasztás és a növekedés visszafogása révén az árakat is leszorítja.

A nyugdíjak és nyugdíjjellegű ellátások emelése 2017 január 1-től 1,6 % volt .Megjegyzendő, hogy a 2016 évben elfogadott 2017 évi költségvetési tervben csak 0,9 %-ot irányoztak elő

A teljes infláció alakulása 2017-ben

januárfebruármárciusáprilismájusjúniusjúliusaugusztusszeptember0,51,01,52,02,5év eleje óta folyamatosanév eleje óta folyamatosanéves (12 hónap)éves (12 hónap)

hónap	év eleje óta folyamatosan	éves (12 hónap)
január	0,40 %	2,30 %
február	0,80 %	2,90 %
március	0,70 %	2,70 %
április	1,10 %	2,20 %
május	1,30 %	2,10 %
június	1,30 %	1,90 %
július	1,30 %	2,10 %
augusztus	1,40 %	2,60 %
szepetember	1,50 %	2,50 %

V./ KORMÁNYINFO 2017-10-05 Várható intézkedések

A tervezettnél magasabb infláció miatt szükség lesz a nyugdíjak korrekciójára idén novemberben, de a gazdaság kedvezőbb alakulása azt is lehetővé teszi, hogy prémiumot kapjanak az idősek - jelentette be a Kormányinfón Lázár János. A Miniszterelnökséget vezető miniszter szerint a kormány az elmúlt napokban értékelte a gazdasági folyamatokat, Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter tájékoztatója alapján.

Lázár János A konkrét összegekről még nem tudott beszámolni, mert még folynak a számítások. Az majd az októberi, novemberi gazdasági helyzettől függ, hogy a tavalyihoz hasonlóan idén is kapnak-e Erzsébet-utalványt a nyugdíjasok.

Ezzel kapcsolatban a sajtó pontosítást kért a minisztertől, hogy két- vagy háromféle juttatásra számíthatnak év végén a nyugdíjasok. Lázár válasza: háromra, a korrekció és a prémium mellett érkezhethet az utalvány.

Korábbi számítások szerint a magasabb infláció miatti kiegészítés, valamint a prémium együttesen 24-25 ezer forintot jelenthet majd az időseknek novemberben. Ehhez jöhet hozzá az utalvány, amiből tavaly 10 ezer forint értékben kaptak a nyugdíjasok.

A kormány áttekintette a nyugdíjasok helyzetét javító intézkedéseket, egészen 2010-ig visszamenőleg. Megállapították, hogy helyes döntés volt a rezsicsökkentés - az áram és a gáz tarifája 30 százalékkal csökkent az idősek körében Lázár beszámolója szerint – valamint a nyugdíjak vásárlóértékét is sikerült megőrizni az éves emelésekkel. (2017-10-05 mfor.hu)

Nem mindenkinek jár automatikusan, egyes jogosultaknak igényelniük kell a juttatásokat Nyugdíjemelés, prémium, egyszeri juttatás: itt vannak a részletek (Winkler Róbert 2017.11.02., 06:10 Frissítve: 2017.11.02., 11:59)

Ki kap emelt összeget és mennyit a nyugdíjasok és más ellátásban részesülők közül novemberben? Október 31-én megjelent a Magyar Közlönyben a nyugdíjak novemberi emeléséről, valamint az úgynevezett nyugdíjprémium és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról szóló kormányrendelet. A járandóság folyósítása a többségnél automatikus, de vannak, akiknek kérelmezniük kell.

A hatályos társadalombiztosítási szabályok meghatározzák, hogy amennyiben az éves várható nyugdíjas fogyasztói árnövekedés és a januári nyugdíjemelés mértékének különbözete eléri az 1 százalékpontot, akkor november hónapban nyugdíjemelésben, ha nem éri el az egy százalékpontot, akkor egész évre számított, egyösszegű nyugdíjigészítésben – kifizetésben – kell részesíteni a nyugdíjast, amelynek havi mértéke a következő év januárjában kerül beépítésre a nyugdíjba.

A KSH tényadatai – 2,4 százalékos fogyasztóiár-növekedés –, valamint a 2017. januárjában végrehajtott 1,6 százalékos nyugdíjemelés közötti különbszet 0,8 százalék, ezért a kormányrendelet meghatározza, hogy 2017. november 1-jétől egyösszegű kifizetésben kell részesíteni **a 2017. január 1-jét megelőző időponttól megállapított vagy folyósított öregségi nyugdíjban, özvegyi nyugdíjban, szülői nyugdíjban, árvaellátásban, baleseti hozzátartozói nyugellátásban részesülő személyt.** **A kifizetés összege a jogosult személy 2017. november havi ellátása összegének 9,6 százaléka.**

Vonatkozó Jogszabályok:

[312/2017. \(X. 31.\) Korm. rendelet](#)

a nyugellátások és egyes más ellátások 2017. novemberi kiegészítéséről

Megjelent: MK 2017/175. (X. 31.) Hatályos: 2017. 11. 01.-től

[313/2017. \(X. 31.\) Korm. rendelet](#)

a 2017. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról

Megjelent: MK 2017/175. (X. 31.) Hatályos:2017. 11. 01.-től

Lezárva: Bp. 2017-11-03